

WARTOŚĆ XVI

Wartość życia człowieka w aspekcie społecznym

II. PROSPEKT WARTOŚCI

2.1. CEL OGÓLNY

Rozwój społeczny

2.2. CEL SZCZEGÓŁOWY

Patriotyzm

2.3. CEL WYCHOWAWCZY

Miłość i poszanowanie własnego narodu

2.4. PROPONOWANE TEMATY

- Tożsamość buduje się poprzez przynależność do rodziny, narodu i państwa.
- Jako osoba, jestem częścią danego społeczeństwa¹.
- Przenoszenie miłości własnej i miłości rodziny na miłość do ojczyzny.

2.5. ZADANIA DLA DZIECKA, SAMOWYCHOWANIE

Normy

- Przynależność do określonej grupy społecznej, do określonego narodu.
- Życie w społeczności uczy odpowiedzialności.
- Naród jest podstawą życia społecznego.
- Kultura, język, religia są podstawą trwania danego narodu.

Zasady

- Rozwijam stałą łączność – pomiędzy sobą, rodziną, grupą społeczną i całym narodem.

---

¹ „Osoba ludzka z głębi swej natury jest istotą społeczną, ponieważ takiej pragnął Bóg, który ją stworzył. Rzeczywiście, natura człowieka jawi się jako natura istoty, która odpowiada na swoje potrzeby zgodnie z podmiotowością relacyjną, a więc na sposób bytu wolnego i odpowiedzialnego, uznającego konieczność łączenia się i współpracy ze swoimi bliźnimi oraz zdolnego do współpracy z nimi w porządku poznania i miłości. Społeczność jest pewną grupą osób powiązanych w sposób organiczny zasadą jedności, która przekracza każdą z nich. (...) Bóg nie stworzył człowieka jako istoty samotnej, lecz pragnął, by był istotą społeczną”. KNSK 149.

Program wychowawczy > Klasa 0 > Wartość XVI > Wartość życia człowieka w aspekcie społecznym

- Przynależność do grupy społecznej odczuwa mnie egoizmu i rozwija we mnie cechy bezinteresowności i uczynności wobec drugiego człowieka.
- Emocjonalną postawę do ojczyzny rozwijam poprzez szacunek dla kultury, poprzez znajomość mojej historii i poczucie solidarności z jej mieszkańcami.
- Szczęcę się moją przynależnością do narodu polskiego.

2.6. ZADANIA DLA RODZICÓW

Normy

- Trzeba pielęgnować poczucie przynależności do własnego narodu i silnej z nim więzi².
- Należy bronić polskości w swojej rodzinie³ i narodzie.
- Każdy człowiek rodzi się i pozostaje w naturalnym związku ze swoim narodem.

Zasady

- Potrafię rozmawiać z dzieckiem na tematy związane z wartościami narodowymi Polaków.
- Nieustannie poznaję kulturę i historię narodu polskiego.
- Wspólnie z dzieckiem uczestniczę w uroczystościach patriotycznych.

2.7. ZADANIA DLA PRZEDSZKOŁA, WYCHOWAWCY

Normy

- Każdy przynależy do określonego narodu.
- Wartości narodowe kształtują osobowość człowieka.
- Wartości narodowe są niezbędne w procesie wychowawczym.

Zasady

- Szkoła organizuje uroczystości o charakterze narodowym.
- Tworzymy programy szkolne nastawione na rozwój kultury narodowej: języka, znajomości historii, kultury, procesów politycznych, społecznych i gospodarczych.

² „Ta wspólnota wiernych, obdarzona bogactwem kulturowym własnego narodu, powinna głęboko zapuszczać korzenie w lud”. *DM* 15.

³ „Naród jest wielką rodziną rodzin. To pierwsza społeczność, z którą spotykamy się w rodzinie. Do narodu wprowadza nas rodzina; w rodzinie otrzymujemy gotowy dar języka ojczystego”. S. Wyszyński, kard., *Niedobrze być człowiekowi samemu*, w: *Człowiek – osoba – pleć*, dz. cyt., s. 64.

Program wychowawczy > Klasa 0 > Wartość XVI > Wartość życia człowieka w aspekcie społecznym

- Jako wychowawca, poprzez swoją postawę ukazuję, na czym polega bycie prawdziwym patriotą.

2.8. SPOSÓB REALIZACJI

Zadaniem dzieci jest wykonanie sztandaru swojej grupy. Każdy wychowanek wybiera lub tworzy własny symbol – pochodzący z historii, kultury, literatury i tradycji – który jest mu w jakiś sposób bliski, np. związany z dziejami jego rodziny lub regionu. Wszystkie symbole umieszcza się na sztandarze. Przy tej okazji nauczyciel może prowadzić z dziećmi rozmowę na temat tożsamości narodowej. Warto poruszyć wątek Polaków przebywających na emigracji i ich tęsknoty za ojczyzną.

2.9. OSIĄGNIĘCIA, EFEKTY

Wypracowuje się poczucie przynależności do polskiego narodu o bogatej kulturze, języku, historii i wartościach⁴. Młodzi bronią wartości narodowych, czynnie uczestniczą w uroczystościach i świętach narodowych. Dbają o rozwój polskiej kultury. Utożsamiają się z narodem polskim, pomimo istnienia różnic regionalnych⁵.

2.10. ZAGROŻENIA

Brak pozytywnych wzorców skutkuje brakiem poczucia przynależności do konkretnej wspólnoty narodowej. W rodzinach nie rozmawia się o historii, tradycji i kulturze narodowej. Młodzi odczuwają zagubienie w społeczeństwie, którego nie rozumieją, brakuje im umiejętności utożsamiania się z wartościami narodowymi. Istnieje ryzyko nieznajomości historii, tradycji, kultury narodu polskiego.

---

⁴ „Naród, bowiem jest tą wielką wspólnotą ludzi, których łączą różne spoiwa, ale nade wszystko kultura. Naród istnieje z kultury i dla kultury”. Jan Paweł II, *Przemówienie w UNESCO*, Paryż 2.06. 1980., w: Jan Paweł II, *Wiara i kultura*, red. M. Radwan, ks., T. Gorzkula, K. Cywińska, Rzym 1986, s. 74.

⁵ „Często do rodziny naturalnej przyrównujemy naród. Żyje on w tym domu, którego ściany zakresłają granice państwa, a także żyje w rozproszeniu na różnych kontynentach poza granicami, ale czując tę niezwykłą więź z wszystkimi tymi, którzy są w ojczystym domu. Wszyscy odpowiedzialni są za te granice i za ten wewnętrzny ład i więź wszystkich dzieci jednego narodu: i tych błędzących, i tych gniewających się. I tu, jak w rodzinie zdarzają się kłótnie i swary: jedni marnotrawią, a drudzy muszą nadrabiać; jedni dają zgorszenie, drudzy świecą przykładem wzorowego życia. Ważne jest to poczucie odpowiedzialności, aby nie wystawiać narodowej rodziny na pośmiewisko sąsiadów”. J. Glemp, *Prymas Polski do...*, dz. cyt., s. 82.